VERGADERDATUM
27 oktober 2026

AFDELING
Bestuur en Bedrijfsvoering

NAAM STELLER
A.J. Goudriaan

STUK TER KENNISNAME ALGEMEEN BESTUUR

ONDERWERP
Technische notitie Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2031

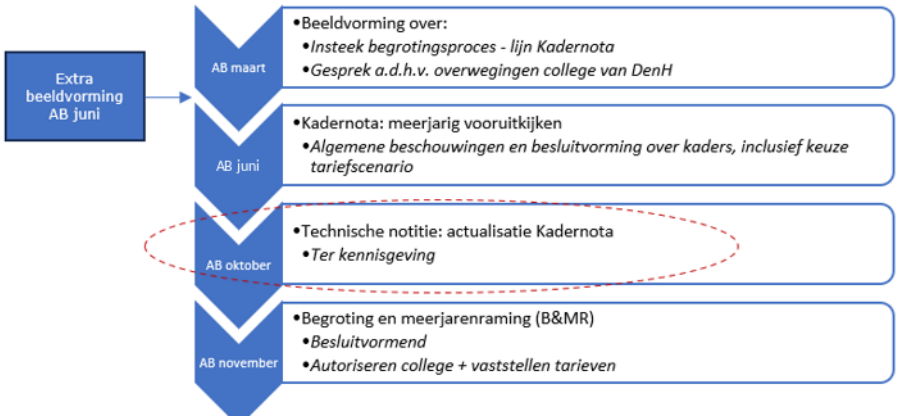
PORTEFEUILLEHOUDER

T. Vereijken

Het Algemeen Bestuur neemt kennis van:
De "Technische notitie Begrotingsproces 2027-2031"

Toelichting

Proces
In de opzet van de P&C cyclus is voorzien in een technische notitie, waarin voorafgaand aan de begrotingsbehandeling de (financiële) stand van zaken wordt weergegeven ten opzichte van de kadernota, die voor de zomer aan het AB is aangeboden. Het gaat dan om mutaties als gevolg van besluitvorming, autonome ontwikkelingen en ontwikkeling van belastingeenheden. Op deze manier wordt het AB meegenomen in de technische aanpassingen ten opzichte van de Kadernota voorafgaand aan de besluitvormende bespreking van de Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2031 in november. U vindt de technische notitie in de bijlage.
In onderstaande afbeelding is de opzet van de P&C inclusief en de positie van de technische notitie schematisch weergegeven:

Technische notitie – beschrijving
Op 30 juni heeft het Algemeen Bestuur de Kadernota vastgesteld. De technische notitie is een actualisatie van de kadernota voorafgaand aan de vaststelling van de Begroting en Meerjarenraming. Het gaat om mutaties als gevolg van besluitvorming door college en AB, (actualisatie van) autonome ontwikkelingen en de actualisatie van de geschatte belastingeenheden. Op deze manier wordt het AB meegenomen in de actuele cijfers op basis waarvan de Begroting en Meerjarenraming wordt opgesteld.

Rol AB en momenten
Via de Kadernota stuurt het AB aan de voorkant van het begrotingsproces (AB juni). Het AB neemt kennis van de technische actualisatie van de Kadernota via de technische notitie (AB oktober) en vergadert vervolgens besluitvormend over de Begroting 2027 & Meerjarenraming 2028-2031 (AB november).

De Technische notitie Begrotingsproces 2027-2031 is bijgevoegd als bijlage a. De notitie is opgesteld op basis van dezelfde uitgangspunten als die van de Kadernota. De besluiten die het AB sinds de vaststelling van de Kadernota heeft genomen zijn overgenomen in de technische notitie. Ook autonome ontwikkelingen zijn geactualiseerd. Zoals aangekondigd in de kadernota wordt in de technische notitie specifiek ingegaan op (kosten)effecten die samenhangen met de huidige geopolitieke situatie. Verder is, conform de aankondiging in de kadernota, de investeringsplanning geactualiseerd. Tot slot zijn ook de belastingeenheden geactualiseerd op basis van de meest actuele inzichten van GBLT.

Totaalbeeld mutaties
In de kadernota is voor de kostenontwikkeling onderscheid gemaakt tussen de reguliere kostenontwikkeling en een nader te bepalen (aanvullend) effect vanwege de (veranderlijke) *geopolitieke omstandigheden*.

De *reguliere kostenontwikkeling* laat ten opzichte van de kadernota in 2027 een stijging zien van € 0,8 miljoen. Gemiddeld over de planperiode is er sprake van een stijging met € 0,4 miljoen. De grootste mutaties zijn het gevolg van autonome ontwikkelingen en bevatten zowel mee- als tegenvallers. Tegenvallers zitten o.a. in hogere slibverwerkingskosten en kosten voor het netbeheer. Meevallers zijn er in de loonsom / de salarisbegroting en de kapitaallasten.
Voor de *geopolitieke omstandigheden* is in 2027 rekening gehouden met een aanvullende kostenstijging van € 2,5 miljoen, veroorzaakt door hogere energiekosten en een verwacht hoger inflatieniveau. In de jaren daarna neemt dit effect af naar € 0,6 miljoen in 2031. Voor andere onderdelen (zoals chemicaliën of onderhoud) bestaan wel risico's op aanvullende prijsstijgingen, maar deze zijn op dit moment onvoldoende concreet en/of moeilijk kwantificeerbaar.

Op totaalniveau passen de mutaties in de kostenontwikkeling binnen de kaders en uitgangspunten van de kadernota. In onderstaande tabel is de kostenontwikkeling ten opzichte van de B&MR 2027-2031 weergegeven ten opzichte van de kadernota, waarbij het onderscheid is gemaakt tussen reguliere kostenstijgingen en kostenstijgingen vanwege geopolitieke ontwikkelingen.

Omvang netto kosten	**Begr 2027**	**Raming 2028**	**Raming 2029**	**Raming 2030**	**Raming 2031**
Kadernota 2027-2031	**134,4**	**143,4**	**151,5**	**162,1**	**172,1**
Reguliere kostenontwikkeling	0,8	-0,6	0,0	1,1	0,5
Kostenontwikkeling vanwege geopolitieke omstandigheden	2,5	1,3	1,0	0,7	0,6
Concept Begroting 2027 en meerjarenraming 2028-2031	**137,7**	**144,1**	**152,5**	**163,9**	**173,2**
Verschil met kadernota 2027-2031	**3,3**	**0,7**	**1,0**	**1,8**	**1,1**

*(bedragen * € 1 mln)*

Bij de belastingeenheden is er sprake van een minder sterke groei van woningen / huishoudens dan geraamd in de kadernota. Ook valt het aantal vervuilingseenheden bedrijven lager uit dan geraamd in de kadernota. Dit heeft een verhogend effect op de lastendruk van circa 0,5%.

Tariefsontwikkeling
In de kadernota zijn ook uitgangspunten geformuleerd voor het tariefscenario. Samengevat gaat het tariefscenario uit van:
- Behoud van de ingezette koers, waarbij waterschap Zuiderzeeland aan de slag blijft met het realiseren van omvangrijke opgaven.
- Behoud van de financieel gezonde positie op lange termijn, waarbij de reservepositie toegroeit naar het midden van de bandbreedte aan het eind van de planperiode.

- Voor de kostenstijging die het gevolg zijn van geopolitieke omstandigheden wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele kostenstijgingen. Incidentele kostenstijgingen worden daarbij gedekt vanuit de reserve, uiteraard met inachtneming van de kaders uit het reservebeleid. Structurele kostenstijgingen worden verwerkt in de tariefsontwikkeling. Voor 2027 is het structurele aandeel in de kostenstijging vanwege geopolitieke omstandigheden ingeschat op € 0,6 miljoen. Het incidentele deel bedraagt € 1,9 miljoen en kan dus uit de reserve worden gedekt. Hiermee is rekening gehouden bij de bepaling van de tariefsontwikkeling.

In de kadernota is op basis van deze uitgangspunten een indicatie opgenomen van de lastendrukontwikkeling. Voor 2027 kwam dit neer op een stijging lastendruk tussen 7,5% en 8,5%. Daarbij is aangegeven dat deze percentages nog exclusief effecten waren van geopolitieke ontwikkelingen.

Wanneer op basis van de uitgangspunten voor het tariefscenario uit de kadernota en het geactualiseerde kostenniveau de lastendrukontwikkeling wordt doorgerekend voor 2027, komt dit voor de verschillende belastingcategorieën uit op een stijging tussen 8,7% en 10%. Op hoofdlijnen kan deze stijging worden verklaard door de autonome kostenstijgingen, de geopolitieke effecten en de lagere groei van belastingeenheden.

Zoals aangegeven vallen de mutaties in het kostenniveau binnen de kaders en uitgangspunten van de kadernota. De tariefstijging is in de ogen van het college noodzakelijk voor het realiseren van de omvangrijke opgaven van het waterschap en het behouden van de koers uit het bestuursprogramma. Het college zal deze tariefsontwikkeling verwerken bij de opstelling van de Begroting 2027 en Meerjarenraming 2028-2031 die in november aan het AB ter besluitvorming wordt aangeboden.

Lelystad, 6 oktober 2026

het college van Dijkgraaf en Heemraden,

de secretaris-directeur,	de dijkgraaf,
ing. W. Slob MSc.	ir. H.C. Klavers.

Bijlage a. Technische notitie Begrotingsproces 2027-2031